

СТАНОВИЩЕ

по кандидатурата на доц. дфн. Дина Савова Манчева
за участие в обявения в ДВ бр. 5 от 17. 01.20012 г.
конкурс за професор по френска литература
в катедра „Романистка” при ФКНФ
на Софийския университет „Св. Климент Охридски”

Доц. дфн. Дина Савова Манчева е единствен кандидат по споменатия конкурс. В продължение на повече от три десетилетия (назначена е за редовен асистент по нова френска литература през 1976 г.) тя посвещава своята научна дейност на една целокупна по съдържание и обширна по обем област от литературното знание, а именно на модерния френски театър, и отдава преподавателските си усилия и компетентност на професионалното израстване на студентите по френска филология в Софийския университет.

Профилът на Дина Манчева като участник в този конкурс се очертава от следните щрихи, които имат такава тежест, че нейната кандидатура според мене е съвсем обоснована: доцент с два доктората, близо сто публикации, четири от които са монографични, от 1983 г. е титуляр на дисциплината *Нова френска литература*, включваща няколко обособени курса (*Просвещение и Романтизъм, Реализъм и Символизъм, Модернизъм и Авангардизъм*). Към тях се прибавят и курсовете в магистърските програми: *Естетическите направления в Западноевропейското изкуство от Ренесанса до XX в., Проблеми на сравнителното литературознание, Проблеми на франкофонския и българския символизъм, Проблеми на френската авангардна литература, Френският театър на абсурда*. Не можем да подминем значителния факт, че доц. Манчева един семестър чете лекции по проблемите на *Символистичната драма от Запад на Изток* в Университета Париж 3 –

Нова Сорбона, а в продължение на три семестъра чете лекции като асоцииран професор в Института за театрални изследвания към Университета Париж 8 по редица проблеми на франкофонския театър от символизма до най-модерните му проявления през XX в. Няма да изброявам изявите ѝ като гост-професор в Испания, Германия, Люксембург, Швеция и пр., но все пак ще отбележа участието ѝ в редица международни научни проекти и форуми, което свидетелства за това, че нейните достойнства на учен и преподавател са признати и в европейски мащаб. Показателен в това отношение и фактът, че изследванията ѝ са цитирани десетки пъти от други автори, а 35 от публикациите ѝ са индексирани в чуждестранни и наши библиографски издания.

Имах задължението и удоволствието да участвам в журито при защитата на втората докторска дисертация „Европейската символистична драма от Запад на Изток”, която доц. Манчева защити през есента на 2011 г. В представеното от мен становище изтъкнах несъмнените достойнства на дисертационния труд на доц. д-р Дина Манчева и изразих твърдото си убеждение, че авторката заслужава да ѝ бъде присъдена научната степен „доктор на филологическите науки”. Ще спомена и това, че този дисертационен труд ще излезе като отделна книга във Франция и че доц. Манчева смята да го издаде и на български език в съкратен вариант.

След като е избрана за доцент през 1991 г., Дина Манчева има 50 публикации, 22 от които са в чуждестранни реномирани списания и сборници (Франция, Холандия, Германия, Сърбия, Люксембург и САЩ). В почти всички публикации вниманието на Манчева е съсредоточено върху франкофонския театър от края на XIX в. до 80-те години на XX в. поради важния факт, че чрез него се утвърждават символистичната драма, авангардният театър и театърът на абсурда в европейското сценично пространство.

Кои са според мен най-важните достойнства на научната продукция на доц. Дина Манчева? Ще се опитам да ги представя съвсем схематизирано, но ще подчертая, че те са характерни за всяка нейна статия, студия или монография.

1. Широка литературна компетентност, която се изразява както в задълбоченото познаване на изследванията по съответния проблем, така и в боравенето с твърде богатия и достатъчно представителен корпус от художествени произведения.

2. Солидна интердисциплинарна подготовка на авторката, която ѝ позволява да анализира франкофонската драма в контекста на западноевропейското изкуство в неговото богато разнообразие.

3. Отговорно и добросъвестно отношение към задачите, които авторката си поставя. Проблематиката е разгледана задълбочено и многопланово, което задоволява както специалистите в съответната област, така и редовия читател.

4. Публикациите, посветени на всяко едно от трите главни течения в новата френска драматургия (символизъм, авангардизъм и абсурдизъм), могат да бъдат подразделени в три групи: а) изследвания с общотeorетичен характер, б) изследвания върху конкретни автори и произведения (в които, разбира се, не липсват съответните теоретични обосновки) и в) съпоставителни изследвания, в които се правят паралели между френскоезичната и славянската драматургия (руска, полска, българска, чешка и пр.). Това подразделение е важно, защото ако съответните публикации се групират по този начин, те ще представляват почти завършени крупни монографични изследвания върху въпросните три течения. Впрочем, в своята изчерпателна, много добре издържана и съвсем убедителна справка за приносния характер на представените публикации, доц. Манчева накрая споделя, че възнамерява да обедини статиите и студиите си върху франкофонския символистичен театър в книга на

български език, озаглавена *Поетика на франкофонската символистична драма*. Би било чудесно, ако в подобни книги бъдат обединени и нейните публикации върху драматургията на авангардизма и абсурдизма. Те ще бъдат интересни за широката читателска публика и ще представляват ценни помагала не само за студентите от Софийския университет. По този начин Дина Манчева ще изпълни една съществена *професорска* мисия: да остави в наследство крупни монографични изследвания.

5. При осъществяването на трите главни подхода в своята научна работа (общотеоретичен, върху отделни автори и произведения и съпоставителен) авторката проявява различни страни на своята изследователски капацитет. Публикациите върху конкретни автори впечатляват читателя със способността на Манчева да прониква в детайлите (което свидетелства за много добро познаване на самите литературни произведения) и да прави убедителни многопланови анализи от гледище на различните изкуства, участващи в театралното единство. Тези наблюдения й позволяват да стигне до обобщения при представянето на въпросните течения, на базата на които са осъществени и съпоставителните типологични изследвания.

Имайки предвид изтъкнатите несъмнени достойнства на г-жа Дина Манчева като авторитетен университетски преподавател по френска литература и като учен с богата по обем и значителна по съдържание продукция, получила и международно признание, изказвам твърдото си убеждение, че тя заслужава да бъде избрана за професор по френска литература в катедрата „Романистка” при ФКНФ на Софийския университет „Св. Климент Охридски”.

В. Търново, 18 май 2012 г.

Проф. дфн. Паисий Христов